

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹

ФАКУЛЬТЕТ германської філології і
перекладу

Кафедра германської
філології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський рівень)
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	Дубровська Ірина Борисівна, кандидат філологічних наук, доцент
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна з другої іноземної мови (німецька)
Курс, семестр	III, 5 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 годин
Мова викладання	німецька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	У даному спецкурсі розглядаються проблеми усного та письмового перекладу фразеологічних та пареміологічних одиниць німецької мови, формуються базові знання з теорії і практики усного та письмового паралельного перекладу з другої іноземної (німецької) та української мов, враховуючи лексичні, а також синтаксичні, композиційні, морфологічні особливості усного та письмового дискурсу. Зміст навчальної дисципліни розкривається в трьох змістових модулях, у яких закладається теоретико-методологічна база паралельного перекладу та термінологічний апарат, здійснюється когнітивний підхід до перекладу текстів усного та письмового дискурсу, аналізуються перекладацькі стратегії, що застосовуються у процесі трансформації текстів усного та письмового дискурсу. Важливе місце відводиться вивченню типологічних особливостей двомовного перекладу, набуттю практичних навичок

	у професійній діяльності викладача іноземної мови та перекладача. Протягом вивчення спецкурсу поглиблюються наукові уявлення про завдання, об'єкт, предмет перекладознавчої наукової дисципліни; визначаються дефініції головних понять теорії та практики усного і письмового перекладу, пропонується виконання практичних завдань з двомовного перекладу.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Метою вивчення навчальної дисципліни “Фразеологічні одиниці в німецькій мові: перекладацький аспект” є розширення і поглиблення знань німецької мови, вдосконалення навичок перекладу, підвищення загальноосвітнього рівня студентів, покращення навичок самостійної науково-дослідницької роботи з лінгвістичним матеріалом.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	Студенти зможуть покращити знання німецької мови шляхом вивчення і засвоєння лексичних та фразеологічних одиниць, вдосконалити комунікативні компетенції, удосконалити навички перекладу, писемного мовлення.
Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	<p>ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) з урахуванням невизначеністю умов перекладацької діяльності.</p> <p>ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)</p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною та іноземною (німецькою) мовою.</p> <p>ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним, володіти навичками критичного мислення.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді й автономно, мотивувати інших членів команди.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, здатність до прийняття рішень.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 13. Здатність до особистісного і професійного розвитку, самонавчання в професійній діяльності.</p> <p>ЗК 14. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість мови в розвитку сфери професійної діяльності.</p> <p>ЗК 15. Здатність розвивати в собі гнучкість і системність мислення при розв'язуванні соціальних і професійних проблем.</p> <p>ЗК 16. Розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих ситуаціях, толерантність і повагу до культурної різноманітності.</p> <p>ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування наукового матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних підходів.</p> <p>ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового аспекту наукової та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів у професійній спільноті та захисту результатів досліджень та інновацій.</p> <p>ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної галузі при вирішенні професійних завдань: керування науковою творчою діяльністю, фахової експертизи, консультування.</p> <p>ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією.</p>

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логі прагматичного результату.

ФК 9. Здатність ефективно спілкуватися англійською та професійноорієнтованих ситуаціях.

ФК 10. Здатність чітко й виразно висловлювати думку, вико терміновживання та вимог наукового стилю.

ФК 11. Здатність ефективно й компетентно брати участ круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузях лінгвісти

ФК 12. Здатність використовувати професійно орієнтов дослідження мовних і мовленнєвих об'єктів, явищ і процесі завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмо різноманітних за змістом і жанром текстів державною, а

ФК 14. Володіння сучасними методичними напрям викладання, консультування, підтримки та оцінювання сту

ФК 15. Здатність ефективно використовувати набуті лінгв англійської та другої іноземної мов.

ФК 16. Володіння методами та формами викладання англій зорганізації виховної діяльності в академгрупі; розуміння ос специфіки діяльності педагога у закладах вищої освіти; зда і методичні матеріали до неї.

ФК 17. Здатність до ефективного іншомовного, а так професійній діяльності.

ФК 18. Володіння принципами професійної поведінкивиклада та матеріали до засідань кафедри, інших колегіальних орга

ФК 19. Знання ролі перекладача та принципів забезпечення якості перекладу (вчитування, критичне оцін

ФК 20. Знання змісту процесу письмового перекладу; зд послідовний текст; здатність перекладати різні види тек наповнення.

ФК 21. Знання стилістичних реєстрів і способів їх перенос

ФК 22. Уміння точно і швидко передавати фактичну ін протягом усього завдання, перефразовуючи значення складн еквівалента у мові перекладу.

Види занять і їхній розподіл за годинами

Всього 90 год., у тому числі: лекції – 10 год. практичні заняття – 20 год. самостійна робота – 60 год.

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

Модуль 1
Тема1. Парадигматичні відношення у фразеології. Лексико-семантичні фразеологічні паралелі. Проблематика перекладу.

Тема 2. Фразеологічні одиниці та їх класифікація в німецькій мові. Проблематика перекладу.

Тема 3. Фразеологічні одиниці та їх класифікація в німецькій мові. Проблематика перекладу.

Тема 4. Фразеологічні одиниці в перекладі і способи їх передачі у рамках формальної відповідності й еквівалентності. Способи перекладу фразеологічних одиниць.

Тема 5. Перекладацькі відповідники: еквіваленти; варіанти; контекстуальні замітники. Типи лексичних трансформацій при перекладі фразеологізмів. Прагматично зумовлені лексичні трансформації в німецько-українському художньому перекладі.

Модуль 2

Тема 6. Типи лексичних трансформацій при перекладі фразеологізмів. Прагматично зумовлені лексичні трансформації в німецько-українському художньому перекладі.

Тема 7. Прагматично зумовлені лексичні трансформації в німецько-українському художньому перекладі.

Тема 8. Пареміологічні одиниці німецької та української мов. Національне забарвлення мов оригіналу і перекладу, проблема відповідностей і розбіжностей між ними. Переклад пареміологічних одиниць.

Тема 9. Переклад ФО та ПО у текстах різного мовного дискурсу.

Тема 10. Територіальна та соціальна диференціація ФО німецької та української мови та особливості їх відтворення у перекладі.

Модуль 3

Тема 11. Національне забарвлення мов оригіналу і перекладу, проблема відповідностей і розбіжностей між ними.

Тема 12. Фразеологічні одиниці німецької та української мов. Проблема відповідностей і розбіжностей між ними.

Тема 13. ПО (Прислів'я та приказки) німецької та української мов. Переклад пареміологічних одиниць.

Тема 14. Пареміологічні одиниці німецької та української мов.

Тема 15. Пареміологічні одиниці німецької та української мов.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Студенти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати аудиторні заняття, вони мають їх відпрацювати. Процедуру, форми та терміни відпрацювання студентами пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра германської філології і доводить до відома студентів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання. Студент не допускається до заліку якщо: – відсутні результати написання модульної контрольної роботи; – не виконана індивідуальна робота, що передбачена робочою програмою навчальної дисципліни. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50. Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб: Оцінка за МКР Рейтинговий бал «відмінно» 50 балів «добре» 40 балів «задовільно» 30 балів «незадовільно» 20 балів Неявка на МКР 0 балів Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Підсумковий контроль. **Залік.** Семестровий контроль з навчальної дисципліни проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують відмітку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни 59 і нижче, складають

залік. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

сумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національну шкалу
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
  - кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
  - оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є успішне опанування курсів із вступу до мовознавства, англійської та другої іноземної мови, німецької та української літератури у світовому контексті, філософії, вступу до перекладознавства, теорії і практики письмового перекладу з англійської мови, латинської мови.

Студенти мають **знати**: основні теоретичні мовознавчі дисципліни, лінгвокраїнознавство, *теоретичні основи* перекладознавчих дисциплін, серед яких: вступ до перекладознавства, теорія і практика усного та письмового перекладу з першої та другої іноземної мови.

Володіти навичками з практики другої іноземної мови (німецької) рівня B1

Вміти: удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний рівень; використовувати фундаментальні знання з філології в сфері професійної діяльності; володіти методологією філологічних досліджень; досягати функціонально-стилістичної адекватності перекладеного тексту,

	забезпечувати його смислово й комунікативну цілісність; редагувати перекладені тексти згідно з нормами мови перекладу; організувати власну професійну діяльність і самовдосконалення в галузі перекладу.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основні: Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари: Навчальний посібник / 3-тє вид., переробл. і доп. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 416 с. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу : підручник. Вінниця : Нова книга, 2003. 448 с. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови: посібник. Вінниця : Нова книга, 2014. 392 с. Міщенко А.Л. Посібник з художнього перекладу до курсу ТПП. – Вінниця: Вид-во Нова книга, 2003. 200 с. Паславська А. Практикум з лексикології німецької мови. Синегуб С. В. Теорія та практика перекладу з німецької мови : навч. посібник. – Київ: Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с. Теорія і практика перекладу (німецька мова) : підр. для студ. ВНЗ / [уклад. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М.]. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с. Kautz Ulrich. Das Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium, 2002. 640 S. Koller Werner. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. Wiebelsheim : Quelle & Meyer Verlag, 2004. 343 S. Oguy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnyts'a : Nowa knyha, 2003. 416 S. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen : Max Niemeyer Verlag 1996. 306 S.</p> <p>Додаткові</p> <p>Словник української мови. Академічний тлумачний словник. URL: www.sum.in.ua Українські словники та довідники. URL: www.slovopedia.org.ua Agricola E. Wörter und Wendungen. Wörterbuch zum deutschen Sprachgebrauch. Leipzig, Bibliographisches Institut, 1977. 818 S. Havris' W, Proroczenko O. Deutsch-Ukrainisches Phraseologisches Wörterbuch. Kiew : Radjanska Schkola, 1985. 382 S. DUDEN 8: Sinn- und Sachverwandte Wörter. Mannheim : Duden-Verlag, 1985. DUDEN 10: Bedeutungswörterbuch. Wortbildung und Wortschatz. Mannheim : Duden-Verlag, 2002. 1104 S. DUDEN 11: Redewendungen. Mannheim: Duden-Verlag, 2002. 960 S.</p>

Завідувач кафедри

д.ф.н., проф. Шутова М.О

Перезатверджено на засіданні кафедри № 13 від «30» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

д.ф.н., проф. Шутова М.О.

Примітка: форма силябусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).